

nog nastavnika nije palo u drače nego na plodno tlo, pa je kroz nekoliko decenija dalo obilna ploda i priznanja za uloženi trud i muku. Nu nada sve su ti izljevi dokaz, kako ima na ovome svijetu nešto što vrijedi više od materijalnih dobara, više od materijalnih užitaka, više od samoga zdravlja i života, a to je ljubav i odanost čistoj nauci.

Oni izkazi dokazuju da u današnjim još na žalost mutnim evropskim odnosima, u ovoj dizorijentaciji pojmova, u ovoj općoj disharmoniji jedna je kula ipak sigurna okolo koje duhovi, ma bilo koje narodnosti, ma bilo kojeg mišljenja, mogu se okupljati na obranu ideala čovječanstva, a to je nauka. Nauka, ta jaka socijalna veza što se diže kao svjetionik u ovim tminama i svima nama jednako svijetli, samo ona može da izravna sve narodne, vjerske i plemenske opreke te povede narode putem prave prosvjete i time učvrsti uvjerenje, da su svi ljudi i narodi na ovoj zemlji braća pozvana da zajednički porade na dobrobit cijeloga čovječanstva.

Osjećam stoga dužnost, da se najtoplije zahvalim svim svojim domaćim i stranim kolegama u nauci, kao i svim gradovima i gradskim zastupstvima, svim znanstvenim i učenim zavodima, osobito pak onome velike gimnazije u Splitu, svim prijateljima i znanjcima, koji i novčano dopriniješe za porast moje *Zaklade*, namijenjene odgoju mladića u onoj znanstvenoj struci, u kojoj sam ja najviše radio, svima, te svima i njihovim narodima iskrena čestitka za nastajuće božićne blagdane i novo ljeto.

Meni pako, u ovoj odmakloj dobi života i u novim, nedavno nastalim službenim mojim prilikama, neka bude bez zamjerke dozvoljeno da zaželim, iza svih ovih opetovanih priznanja, a prema onim riječima klasičnoga pisca, da ovo malo dana, što mi božja Dobrota ostavlja na zemlji, sprovedem, držeći se daleko od tvrdokorna prkosa i servilna laskanja, ali daleko i od svake ambicije, u patriotskom, samoprijegornom radu, ili da to rečem jezgrovitijim riječima samoga pisca: *inter abruptam contumaciam et deforme obsequium liceat mihi iter pergere labore plenum, ambitione vacuum*.

Ovu milost neka mi božja Providnost na ovoj zemlji podijeli!

Split, 20. prosinca 1926.

Don Frane Bulić.

Jedan jubilej. I našim čitateljima dobro poznata nakladna knjižara Jos. Kösel & Friedrich Pustet u Münchenu proslavila je pod konac prošle godine svoj stogodišnji jubilej. Još je u 18. stoljeću knjigoveža Anton Pustet otpočeo u Halsu (kod Passau) s malom knjižarom. Kasnije mu je sin otvorio veću knjižaru u Passau, uredio tiskaru i otpočeo nakladnim poslom. U god. 1826.

prijede u Regensburg, pa je odatle ova firma postala poznatom po cijelom svijetu.

Liturgične knjige, prvorazredne i po tisku i po formi, to su djela ovog nakladnog zavoda. Choral isto tako. Osim toga nije Pustet zanemario ni drugih polja bogosloviije, jednako kao ni djela iz pedagogije, te pučke književnosti. Kroz stotinu godina obogaćuje katoličku kulturu pa je nade, da će uspješno napredovati i u drugom stoljeću.

God. 1920. je uslijedila fuzija s nakladnim zavodom Jos. Kösel u Kemptenu, a od god. 1925. usredotočeno je centralno poslovanje u Münchenu.

Prigodom ovog jubileja izdao je zavod »Jubiläumskalmanach«, s referatom prof. Ph. Funka o važnosti nakladnog rada i s popisom svih izdanja, kroz ovaj dugi niz godina.

Almanak je vrlo ukusan, a prilozi u njemu savremeni.

Glasovitom Pustetovom nakladnom zavodu želimo najbolji uspjeh pri nastupu u drugo stoljeće života.

Dr. A. Ž.

Kongres za povijest kršćanstva. Za dane 19. do 22. aprila 1927. sprema se u Parizu Kongres za povijest kršćanstva kao jubilarnu slavu — Alfreda Loisy. (Congrès d'histoire du christianisme-jubilé Alfred Loisy). Sedamdeset godišnji starac Loisy, bivši katolički svećenik, bit će u centru interesa svih onih, koji će sjajno govoriti o kršćanstvu, a odlučno pobijati rimokatoličku Crkvu.

Ne samo to. Njihovo će »kršćanstvo« imati samo ime s Kristovim kršćanstvom; u stvari to više nije kršćanstvo.

Rad će se kongresa kretati oko ova tri temata:

I. Le point de depart du christianisme. L'évolution du christianisme au cours des premiers siècles.

II. La chrétienté du Moyen-âge. Le pouvoir politique de la papauté. Formation et décadence de la Scolastique.

III. La réforme protestante. La réaction catholique. L'origine des États modernes et la separation des Eglises et des états.

Medu članovima odbora nalazimo imena: Ernesto Buonaiuti, Adolf Harnack, Salomon Reinach, Nathan Soederblom. Znan se broj profesora s francuskih i inozemnih visokih škola prijavio, da će učestvovati na tom kongresu, koji se održaje u Collège de France.

Tako će proslaviti tužni Loisy 45-godišnjicu svoga profesorskog rada...

Dr. A. Ž.